

Отже, тема фразеології залишається і до сьогодні актуальною і постійно привертає увагу дослідників до свого вивчення.

Література:

1. Бодик О. П., Рудакова Т. М. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія: навч. посіб. / О.П. Бодик, Т.М. Рудакова. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 416 с.
2. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2010. 844 с.
3. Німецько-український фразеологічний словник (НУФС) : у 2-х т. / [укад. В. І. Гавриць, О. П. Пророченко]. К.: Радянська школа, 1981. Т. I. А–К.

Фатєєва Г. Е., студентка
Стройкова С. А., к. філол. н., старший викладач
Черкаський національний університет
ім. Богдана Хмельницького

ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ЗАГАЛЬНОНАРОДНОЇ МОВИ

Мова є спільним засобом спілкування для всього народу і вважається спільною власністю нації. Кожна мова має свої варіації, такі як літературна мова, народно-розмовна мова, діалекти, просторіччя, койне і суржик [1, с. 44].

Літературна мова – це стандартизована версія мови, яка використовується у багатьох аспектах суспільного життя. Ця форма мови існує як в усній, так і в писемній формі, і призначена для формального спілкування та повсякденного обміну інформацією. Літературна мова зазвичай формується на основі одного або кількох діалектів, часто вбираючи в себе елементи з інших мовних форм. Цей процес дозволяє їй розвиватися і адаптуватися з часом, розширюючи свою структуру і лексику для відповідності змінам у суспільстві [1, с. 44; 2, с. 98; 3, с. 325; 4 с. 71].

Діалект – це варіант мови, який може мати унікальні особливості в фонетиці, граматиці та лексиці, і зазвичай асоціюється з певними географічними або соціальними групами. Ці особливості відображають культурні, історичні та соціальні реалії тих, хто ними користується. Є два основні типи діалектів: територіальні та соціальні. Територіальні діалекти формуються в певних географічних районах і мають чітко виражені межі. Соціальні діалекти, або соціолекти, пов'язані з конкретними соціальними групами і можуть включати, наприклад, професійні жаргони або молодіжний сленг. Особливості діалектів включають їхнє функціональне та соціальне обмеження: багато з них використовуються переважно в сімейному або побутовому контексті та часто

асоціюються з певними віковими або професійними групами [1, с. 45-46; 2, с. 101-103; 3, с. 327]

Жаргон також належить до соціальних діалектів, відіграючи роль в окремих соціальних групах. Жаргон – це один із соціальних діалектів, який відрізняється від стандартної мови своєю унікальною лексикою та фразеологією. Ця мова зазвичай використовується конкретними соціальними групами, які можуть об'єднуватися за професією, віком чи спільними інтересами, і допомагає їм відрізнитися від решти суспільства. Жаргон може мати різні форми в залежності від контексту його використання. Наприклад, молодіжний жаргон, професійний жаргон, такий як медичний або ІТ-жаргон, конспіративний жаргон, а також тюремний жаргон. В українському жаргоні можна знайти слова такі як: «наїхати» – критикувати; «кинути» – обдурити; «тусуватися» – проводити час в компанії.[1, с. 47-48; 2, с. 107-108; 3, с. 330-331; 4, с. 77-80].

Сленг та арго, є різновидами жаргону, кожен з яких відіграє свою унікальну роль у мовній комунікації. Сленг – це неформальна мова, яка відзначається своєю експресивністю та метафоричністю, додаючи емоційне забарвлення мові. Часто використовується серед молодіжних субкультур та спеціалізованих професійних груп, сленг допомагає формувати групову ідентичність та відрізнити одну соціальну групу від іншої. На противагу сленгу, арго – це більш закритий тип жаргону, який використовується певними професійними або соціальними групами для конспіративного спілкування та збереження таємниць від зовнішнього світу. Це мова, що характеризується використанням специфічних мовних засобів, таких як перестановка складів або звуків та запозичення з інших мов [2, с. 110-112; 3, с. 331-332; 4, с. 80-82].

Народно-розмовна мова є загальнопоширеною формою мовлення, яка використовується у повсякденному житті і побуті, і не має суворих норм. Ця мова базується на узусі, тобто на звичаях та традиціях мовлення, що виникають та розвиваються серед народу в їх щоденному спілкуванні. Вона органічно включає просторіччя та інші розмовні форми, які можуть відрізнитися від літературної мови за рахунок використання спотворених слів або вульгаризмів, особливо серед менш освічених міських жителів [3].

Просторіччя, зокрема, є поширеною формою народно-розмовної мови, що використовується для іронічного або жартівливого забарвлення мовлення, часто відступаючи від літературних норм. Такий стиль мовлення може містити перекручені слова або фрази, що набули популярності в побуті та відображають культурні особливості певної соціальної групи. [1, с. 48-49; 2, с. 113].

Койне є ще однією формою загальнонародної мови, яка виникає в результаті змішування та уніфікації різних діалектів, часто в міському або мультидіалектному середовищі. Ця міждіалектна форма мови сприяє взаєморозумінню між різними мовними групами, служачи мостом між різними соціокультурними варіаціями. [1, с. 49; 2, с. 112; 3, с. 329; 4, с. 82].

Суржик, подібно до койне, є результатом мовної інтерференції. Ця форма виникає природньо в двомовних регіонах, не керована літературними нормами, що робить її особливо динамічною та різноманітною. Суржик може відігравати

важливу роль у повсякденному спілкуванні, хоча і часто зустрічає опір з боку прихильників мовної чистоти [2, с. 81-82].

Отже, мова формує культурну та соціальну ідентичність нації, відображаючи її через літературну мову, діалекти, жаргони та сленг. Просторіччя та народно-розмовна мова підкреслюють культурні звичаї, а койне та суржик сприяють взаєморозумінню в мультимовних контекстах.

Література:

1. Карпенко Ю. Вступ до мовознавства : підручник. 2-ге вид. Київ : Вид. центр "Академія", 2009. 334 с.
2. Соціолінгвістичний компендіум / Г. Красовська, О. Сухомлинов, П. Сигеда. К. : Талком, 2020. 336 с.
3. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава : «Довкілля-К», 2008. 713 с.
4. Антошкіна Л., Красовська Г., Сигеда П., Сухомлинов О. Соціолінгвістика: навчальний посібник. Донецьк: ТОВ „Юго-Восток Лтд”, 2007. 360 с.

Хапава Є.І., студентка
Титаренко О.І., к. пед. н., доцент
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ВІКОВІ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УЧНІВ СЕРЕДНЬОГО СТУПЕНЯ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Грамматика є одним з найважливіших компонентів уроку німецької мови на середньому ступені. Граматична компетентність (ГК) – це здатність людини до коректного граматичного оформлення своїх усних і писемних висловлювань та розуміння граматичного оформлення мовлення інших, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних навичок і знань та граматичної усвідомленості [2, с. 234]. На даному рівні як усне, так і писемне мовлення учнів стає більш змістовним, учні, відповідно, починають використовувати складніші граматичні конструкції.

Викладач має усвідомлювати, що учні середньої школи мають свої вікові особливості, які важливо враховувати при виборі прийомів та засобів навчання іноземної мови. Одними з головних особливостей учнів середнього ступеня є почуття дорослості, потреба у самореалізації та прагнення до самоствердження. Учні на даному етапі вкрай негативно відносяться до авторитарного стилю